

SVATODUŠNÍ NOVÉNA

OVOCE DUCHA SVATÉHO

Ovocem Ducha je láska, radost, pokoj,
trpělivost, vlídnost, dobrota,
věrnost, tichost, sebeovládání.
(Gal 5,22n.)

Zde jsme, Pane, Duchu Svatý,
zde jsme i s přetěžkým břemenem svých hříchů,
avšak shromáždění výslovně v tvém jménu.
Přijď k nám a zůstávej s námi,
svou milostí se vlij do našich srdcí!
Uč nás, co máme činit a kam dospět,
ukaž nám, jak máme působit,
abychom díky tvé pomoci se tobě ve všem zalíbili.
Ty sám nám vnukni naše rozhodnutí a sám je učiň skutkem,
neboť jen tobě s Otcem a Synem náleží všechna velebnost a sláva.
Ty, jenž nadevše miluješ poctivost,
nedopusť, bychom uvedli ve zmatek tvůj spravedlivý řád.
Ať nás nesvede z cesty nevědomost,
neovlivní lidská pochvala a přízeň,
nepokazí úplatnost či falešné ohledy.
Dej, ať nás s tebou pojí jedině tvá milost,
abychom byli v tobě svorně zajedno
a v ničem se neuchýlili od pravdy.
A jako jsme se zde shromáždili v tvém jménu,
tak ať s veškerou oddaností tvých dětí ve všem setrváme na pravosti víry:
aby se naše myšlení zde na tomto místě v ničem nerozcházel s tebou
a ve světě budoucím bychom za dobrou práci došli věčné odměny.
Amen.

Jak si poradit s touto novénou?

Můžete:

- ❖ *začít nějakým zpěvem k Duchu Svatému;*
- ❖ *pomodlit se „Zde jsme, Pane...“*
- ❖ *přečíst si biblický text (případně i s komentářem) k příslušnému dni;*
- ❖ *poprosit o konkrétní plod Svatého Ducha;*
- ❖ *uzavřít dalším zpěvem;*
- ❖ *chcete-li, připojte svatodušní desátek růžence.*

Anebo zkrátka prostě tak, jak vás Duch Svatý sám povede!

1. den – láska

Láska je shovívavá, láska je dobrosrdečná, nezávidí, láska se nevychloubá, nenadýmá, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen a jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Láska všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží. Láska nikdy nepřestává.

(1 Kor 13,4–8)

V dějinách lásky, které vypravuje Bible, nám On sám vychází v ústrety, snaží se nás získat, a to až do Poslední večeře, až k Srdci probodenému na kříži, až ke zjevení Vzkříšeného, až k velkým dílům, skrze něž On sám prostřednictvím jednání apoštolů vedl putování rodící se církve. Také v následujících dějinách církve nebyl Pán nepřítomen. Vychází nám stále znovu v ústrety skrze lidi, v nichž je patrný; skrze své slovo, ve svátostech, především pak v Eucharistii. Při liturgii církve, v její modlitbě, v živé komunitě věřících zakoušíme Boží lásku, vnímáme jeho přítomnost a učíme se ji tímto způsobem také uznávat v naší každodennosti. On si nás zamiloval jako první a neustále nás miluje jako první. Právě proto i my můžeme odpovídat láskou. Bůh nám nenařizuje cit, který nejsme schopni sami v sobě probudit. On nás miluje, dává nám spatřovat a zakoušet svou lásku a na základě toho, že Bůh nás miluje jako „první“, se může jako odpověď rodit láska také v nás.

(Benedikt XVI.: Deus caritas est, čl. 17)

Prosíme tě, Bože, zapal naše srdce duchem své lásky, aby naše smýšlení bylo vždy tebe důstojné a tobě milé a abychom tě dovedli upřímně milovat ve svých bratřích. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

2. den – radost

Radujte se stále v Pánu, opakujte: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známá všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo činnost, která si zasluhuje chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

(Flp 4,4–9)

Radost evangelia naplňuje srdce i celý život těch, kdo se setkávají s Ježíšem. Ti, kdo přijímají spásu od něj, jsou vysvobozeni z hříchu, ze smutku, z vnitřní prázdnoty a z osamění. S Ježíšem Kristem se vždycky rodí a obnovuje radost. Zvu každého křesťana na jakémkoli místě a v jakékoli situaci k tomu, aby se hned dnes navrátil ke svému osobnímu setkání s Ježíšem Kristem, nebo alespoň aby učinil rozhodnutí, že se s ním chce setkat a že ho bude každý den bez ustání hledat. Nikdo nemá sebemenší důvod myslet si, že se ho toto pozvání netýká, protože „z radosti, kterou dává Bůh, není nikdo vyloučen“. Kdo riskuje, nebude Pánem zklamán, a kdo učiní malý krůček směrem k Ježíši, objeví, že on už na jeho příchod čekal s otevřenou náručí.

Nikdo nám nebude moci odejmout důstojnost, kterou nám uděluje tato nekonečná a nezlomná láska. S něhou, která nás nikdy nezklame a vždycky nám může navrátit radost, nám umožňuje pozvednout hlavu a začít znovu.

(František: Evangelii gaudium)

Dej nám, Bože, ducha vděčnosti, ať se dokážeme radovat z našeho vykoupení a vděčně tě chválit, aby ustavičná obnova díla naší spásy byla zdrojem naší trvalé radosti. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

3. den – pokoj

Nyní však, protože jste spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste kdysi byli vzdálení, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části židy i pohany spojil v jedno a zboural přehradu, která je dělila, když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která záležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka, a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství. A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

(Ef 2,13–18)

Pokoj je něco nesmírně cenného a důležitého pro život na této zemi i něco příznačného pro život věčný. Ano, je to cenné a důležité, je to charakteristické, ba podstatné pro život s Bohem a v Bohu. Ale asi to zdaleka není samozřejmé a hlavně jednoduché. Jinak by Kristus ve svém sedmém blahoslavenství sotva vyzdvihoval jako chvályhodnou zásluhu právě pokojnou mysl.

Kdo jsou ti pokojní? Ti, co se jakživi pro nic nerozčílí? Které nic nevzruší? Kterí nade vším, ať je to příjemné či nepříjemné, mávnou rukou a ponoří se do lenivé dřímoty ducha i srdce? Ale kdepak! To není ani za mák křesťanské, a to také Kristus nemíní.

Právě naopak – ten pokoj, na který on myslí, není laciné zboží a nenajdete jej na každém rohu. Není vlastností – či spíše duševním stavem – lidí mátožných, nekňubů bez kuráže, nýbrž naopak: lidí silných. Těch, kteří se ve všem zápolení se světem i se sebou statečně udržují v rovnováze důvěrou v Boha. Z ní čerpají sílu. Pokorně a trpělivě snášejí všechny výkyvy osudu, zdary i nezdary. Mají odvahu začínat stále znova.

(Václav Renč: Májové úvahy)

Bože, zjevil jsi, že ti, kdo šíří pokoj, se budou nazývat tvými syny. Prosíme tě, dej nám v hojné míře svého Ducha, abychom šířili mezi lidmi pokoj, který nám zanechal náš Pán Ježíš Kristus, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

4. den – trpělivost

Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti.

(Kol 3,12–14)

Je těžké odpouštět a druhého člověka skutečně „nést“, nikoliv jen snášet, jak si to překládáme a při tom se domníváme, že ten druhý je skutečně břemeno a to, že je ponese, by vlastně neměl od nás očekávat. Jestliže však ta slova správně přeložíme jako „Jeden druhého neste, tak jako Kristus nese vás“, tedy v jejich opravdovém podstatném významu, to jest tak jako trpělivá, milující matka nese své dítě, pak zpozorujeme, jak obtížná věc se od nás vyžaduje. A přesto: když takto nejen odpouštíme urážky, ale když se druhému věnujeme a tak ho neseme, jako Bůh se dává nám a tím nás jako věčně nosný základ našeho života nese, pak teprve porozumíme této evangelijní výzvě. Je to obtížné a je to možné jen s Boží milostí. Neboť tak nezištný může člověk být jen tehdy, když Bůh sám je jeho partnerem a Boží svoboda se stala naší.

(Karl Rahner: Bůh je s námi)

Všemohoucí a milosrdný Bože, jen tobě jsou známa tajemství srdcí; ty víš, kdo je spravedlivý, a ty také odpouštíš hříšníkům. Vyslyš naše prosby a dej, ať se mezi sebou navzájem snášíme s trpělivostí a shovívavostí. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

5. den – vlídnost

At' vám z úst nevychází žádná ošklivá řeč, ale mluvte jen taková slova, která mohou prospět k duchovnímu prospěchu tam, kde je toho třeba. Tak vaše řeč přinese užitek těm, kdo vás budou poslouchat. Nezarmucujte svatého Božího Ducha, který vám vtiskl svou pečeť pro den vykoupení.
(Ef 4,29–30)

Radostnou zvěst je nutno hlásat zejména svědectvím vlastního života. Jak se to má dělat? Křesťan nebo skupina křesťanů se snaží chápat druhé lidi, v jejichž společenství žijí, vlídně s nimi jednájí, zajímají se o jejich život a osudy a usilují spolu s nimi o všechno, co je šlechetné a dobré. Kromě toho z nich vyzařuje prostým a nevtíravým způsobem jejich víra v hodnoty, jež přesahují jiné běžné hodnoty, a zároveň i naděje v něco, co není viditelné a co si lidé neodvažují ani představit. Takovýmto svědectvím beze slov tito křesťané vyvolávají v srdcích těch, kdo je pozorují, některé neodbytné otázky, jako např.: proč jsou takoví, proč žijí právě takto? Co, anebo kdo je k tomu podněcuje? Takové svědectví je již samo o sobě tichým, ale přesto velmi silným a působivým hlásáním radostné zvěsti.

(Pavel VI.: *Evangelii nuntiandi*, čl. 21)

Bože, tys poučil své apoštoly a učedníky, že nemají chtít, aby jim druzí sloužili, ale že mají sami sloužit bratřím. Dej nám, prosíme, at' jsme svědomití ve své práci, vlídní ve své službě a vytrvalí v modlitbě. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

6. den – dobrota

Napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a zcela vydal sebe za nás jako dar v oběť, vůni Bohu velmi příjemnou. Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu.

(Ef 5,1–2.8–10)

Živoucí dobro se dotýká mého svědomí. Jakmile bylo pojato v mysli, naléhavě se chce projevit i v lidské skutečnosti. Prvním a nejdůležitějším úkolem svědomí je vycítit, po čem dobro, které chce být lidsky uskutečněno, touží. Dobro se tedy dožaduje, naléhá: „Přijmi mě! Rozuměj mi! Chtěj mě! Proměň mě v čin!“ A svědomí odpovídá – alespoň předpokládáme, že odpoví! Může se ovšem také zdráhat nebo vyhnout odpovědi – a pak tedy odpoví: „Chci tě...“ ale vtom se zarazí a začne se rozmyšlet: „Jestliže chci konat dobro, co mám vlastně dělat? Dobro – co ty jsi vlastně zač?“ Na to zprvu nepřichází žádná odpověď. Jenže dobro se nedá vyjádřit jen tak, a vyčerpávajícím způsobem a realizovatelnými obsahy už teprve ne. Položíme-li dobrou takovou otázku, bude mlčet. Tím to ale ještě nekončí. V nejbližším okamžiku je třeba – dejme tomu v zájmu poslání, kterému sloužíme – něco udělat. A tu přichází odpověď: „To, co tu má být vykonáno, a přiměřeně povaze té věci – to jsem já,“ odvěti dobro.

(Romano Guardini: Dobro, svědomí a soustředování)

Bože, v tobě je plnost všeho dobra; vlož do našich srdcí lásku k tvému jménu, rozmnož naši oddanost k tobě a posiluj naši vytrvalost, ať v nás roste a trvá všechno dobré. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

7. den – věrnost

Mysli na Ježíše Krista, Davidova potomka, který byl vzkříšen z mrtvých. To je moje evangelium. Právě kvůli němu trpím, dokonce jako zločinec v poutech. Ale Boží slovo spoutáno není. Proto kvůli vyvoleným snáším všechno, aby také oni došli spásy a věčné slávy skrze Ježíše Krista. Tohle je jisté: Když jsme s ním umřeli, budeme s ním také žít. Když vytrváme, budeme s ním i kralovat. Když ho zapřeme, zapře také on nás. Ale i když my jsme nevěrní, on zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe.

(2 Tim 2,8–13)

Jaká je naše schopnost zápasit s Bohem? Jsme z těch, kteří snadno podléhají depresi, cítí se zapomenutí a opuštění, možná aniž si to sami přiznají – v podvědomí? Nebo se snažíme napodobit příklad Marie a kananejské ženy, které se postaví Bohu a v životním boji jdou od víry k víře a přijímají těžkou chvíli, přijímají i temnotu jako vrcholný okamžik křiku, v němž Bůh zkouší v ohni víru a nezištnost daru, aby se projeví v plnosti, která představuje vrchol lidské cesty počínajíc Abrahámem?

Mohli bychom zde vidět jakousi syntézu celých dějin spásy: člověk stvořený láskou Boží a povoláný ke zkoušce nedokázal přijmout výzvu víry, a základní hřích je právě to, že nedokáže v Něho mít důvěru, že se nedokáže opřít o vedení Jeho slova. Tedy Bůh obnovuje lidstvo cestou víry počínajíc Abrahámem. Tak se víra očisťuje, kráčí skrze všechny velké osobnosti Starého zákona, v Jóbovi dostává zvláštní záhadnou příkladnou postavu a ústí ve víře Marie, ve víře novozákonních světců až k Ježíšovu odevzdání Otci – absolutní, plné a naprosté odevzdanosti.

(Carlo Maria Martini:

Vy jste se mnou vytrvali v mých zkouškách)

Bože, buď stále s námi, a když nás voláš, abychom ti celým svým životem sloužili, rozmnož v nás víru, naději a lásku, abychom věrně plnili tvá přikázání. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

8. den – tichost

Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. On nezhrěšil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného. Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

(1 Petr 2,21–25)

Bůh hovoří v tichu; v činech také. Ovšem přiznávám, že při tom často ztrácím jeho telefonní číslo, zatímco když se stáhnou ze světa, napojím se na jeho linku a on nezavěsí. Navíc se přiznávám, že se mi občas dostalo té milosti, že jsem měl přímé spojení – jistě mi ho přepojili andělé.

Ano, čas. Bůh ho má jistě rád. Přesto se o čas nestará. Ovšem čas, který ubíhá tady na zemi, dozajista pro něj význam má. Nakonec proč nám dal na každý den čtyřadvacet hodin?

Je čas láskyplného setkání, kdy nekonečná láska zalévá svým jasem omezeného, ubohého hříšníka, který dává najevo, jak rád by měl ve svém scvrklém srdci trochu obrovské Boží lásky.

Najít místo, čas, neodkládat to a vyrazit k setkání, sami nebo v páru, to je nutnost pro každého, věřícího i nevěřícího. Naplánovat si deset minut ticha na každý den – ano, to je nutnost, priorita.

(Guy Gilbert: Srdce v ohni)

Bože, ty přebýváš v těch, kdo mají čisté a upřímné srdce; dej nám svou milost, ať dokážeme v tichosti naslouchat tvému hlasu a žijeme tak, abychom byli tvým důstojným příbytkem. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

9. den – sebeovládání.

Věnujte se s celou horlivostí tomu, abyste dospěli vírou k řádnému životu, řádným životem k poznání, poznáním k sebeovládání, sebeovládáním k trpělivosti, trpělivostí ke zbožnosti, zbožností k bratrské lásce a láskou bratrskou k lásce vůbec. Jsou-li totiž ve vás tyto ctnosti a rozmáhají se, nenechají vás v nečinnosti a neplodnosti; naopak: budete poznávat stále více našeho Pána Ježíše Krista.

(2 Petr 1,5–8)

Bylo by velmi těžkým omylem dospět k závěru, že předpisy, jimž učí církev, jsou samy o sobě jen „ideál“, který pak musí být přizpůsobován, úměrně rozdělen a odstupňován, jak se říká, s ohledem na konkrétní lidské možnosti, podle zvážení různých dober, o něž jde. Jaké jsou však tyto konkrétní lidské možnosti? A o jakém člověku se mluví? O člověku ovládaném chtivostí, anebo o člověku vykoupeném Kristem? Vždyť právě o to jde, totiž o pravdu Kristova vykoupení. Kristus nás vykoupil! To znamená: dal nám možnost uskutečnit plnou pravdu o našem bytí. Osvobodil naši svobodu od nadvlády žádostivosti. A jestliže vykoupený člověk dále hřeší, pak na tom nemá vinu nedokonalost Kristova vykoupení, nýbrž vůle člověka vyhnout se milosti, jež plyne z vykoupení. Boží přikázání je zajisté úměrné lidským schopnostem, ovšem schopnostem člověka, jemuž se dostalo Ducha Svatého; člověka, který, upadne-li do hříchu, vždy může dosáhnout odpuštění a znovu čerpat z přítomnosti Ducha Svatého.

(sv. Jan Pavel II.: Veritatis splendor, čl. 103)

Bože, ty chceš, abychom se cvičili v kázni a sebeovládání, a tak byli schopnější plnit tvou vůli; pomáhej nám, ať se varujeme hříchů a ochotně konáme, co nám ukládá tvá láska. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.